

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

21. prosinec 1988

AKTIVITA: SŠ
NÁZEV: Den atentátu nad skotským Lockerbie

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity nuceni se zamyslet nad nebezpečím terorismu. Během aktivity žáci posílí svou kompetenci diskuse. Doplní si znalosti o teroristických činech, organizací.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV a GV: výchova k občanství, dějepis, český jazyk a literatura (čtenářská gramotnost), zeměpis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a ZV: výchova v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova, osobnostní výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské a pracovní, sociální a personální, k řešení problémů

CÍLE:

Žáci:

- definují pojem terorismu,
- uvádějí příklady projevů terorismu, teroristické organizace,
- objasní pojem džihádu,
- posílí schopnost skupinové práce.

DĚLKA:

90 minut

POMŮCKY:

- dataprojektor
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**
- **text – Můj syn terorista.**
- **text – informace o teroristických útocích na školy**

POSTUP:

1. Učitel vyzve žáky, aby metodou brainstormingu popsali, co znamená terorismu, a vyjmenovali různé druhy projevů terorismu.

2. Vyučující pustí žákům video <https://www.stream.cz/slavedny/10004530-den-atentatu-nad-skotskym-lockerbie-21-prosinec> či rozdá text příběhu o Lockerbie z publikace „*Slavné dny 50+2 historických událostí*“ k přečtení jako silnou motivaci k tématu.
3. Poté učitel rozdělí třídu do pracovních skupin po 2 – 3 žácích. Vyzve je, aby po zhlédnutí videa či přečtení textu o Lockerbie společně napsali další příklady teroristických činů, které znají. V případě potřeby můžou žáci využít internetu k dohledání potřebných informací.

Informace by měli zpracovat dle vzoru:

Název teroristické organizace – její cíl – čin, který provedla – její umístění na mapě světa

Poznámka: Nevěnovat se pouze islámskému terorismu. Učitel by měl žáky navést i na jiné teroristické skupiny, které působí v Evropě – př. ETA, IRA, ...

Mluvčí skupiny sdělí ostatním jejich výstupy a vzájemně se skupiny doplňují.

4. Pokračuje práce ve skupině o velikosti 4 - 6 žácích, kdy vyučující rozdá žákům zkrácenou verzi článku “Můj syn terorista” od Oldřicha Mánerta (http://zpravy.idnes.cz/pribeh-abu-mansura-0np-/zahranicni.aspx?c=A130607_192657_zahranicni_ert).

Po přečtení textu žáci zodpoví následující otázky:

- a) Vysvětlete pojmy: džihád, muslim, korán, mučedník, radikalizace, intelektuální proměna, rétorika, interpretace
- b) Od jakého věku se dle Vás začíná s výchovou teroristy? Co je prvním impulsem?
- c) Popište dle Vás zásadní fáze proměny osobnosti v teroristu?
- d) Jaká by mohla být podle Vás prevence proti terorismu?
- e) Jak – dle víry extrémistů – budou odměněni mučedníci, když se obětují ve svaté válce?

Text:

Můj syn terorista.

Omar byl podle všeho obyčejným inteligentním chlapcem, který se zajímal o všechno, co se kolem něj dělo. "Vynikal v podstatě ve všem - ve sportu i ve škole," vzpomíná na svého syna Debra Hadleyová a dodává, že si pro něj vždycky představovala krásnou budoucnost. "Mohl z něj být inženýr, nebo doktor." Omar se však v té době pomalu, ale jistě začal ubírat jinou cestou.

Na střední škole u něj definitivně zvítězil islám a během několika měsíců se vypracoval až na vedoucího středoškolského muslimského spolku. Záliba v četbě Shakespeara a poslech Nirvany, kterou měl Omar v oblibě, šly stranou. Omar navzdory nepochybnému talentu zanechal svých studií na univerzitě v jižní Alabamě a přestěhoval se do kanadského Toronta, kde se oženil s mladou ženou ze Somálska. Pak už byl pouhý krok od odchodu z Ameriky.

Ten přišel o několik měsíců později, kdy se s manželkou přestěhovali do Egypta, kde chtěl Omar prohloubit své znalosti islámu. Omarova manželka rodiče kontaktovala a s třesoucím se hlasem jim sdělila, že Omar zmizel kdesi v Somálsku. Omárův otec dělal všechno možné, ale svého syna nemohl najít.

V roce 2006 se mu ho konečně podařilo kontaktovat. Omar mu řekl, že prý ztratil pas a ze Somálska se nemůže dostat. O Omarovi se jeho rodiče následně doslechli až o rok později. Čistě náhodou ho spatřili v televizi. Nemohli však uvěřit tomu, co viděli. Z jejich syna se stal islamistický propagandista, který Spojené státy obviňoval z tehdejší situace v Somálsku. Navíc se zbavil svého původního jména a začal si říkat Abu Mansúr, později se mu začalo přezdívat "Američan".

Postupem měsíců vstoupil do islamistických milicí Šabáb, kde se po několika letech vypracoval až na velitele jednoho z křídel této organizace. V tu dobu už byl dávno v hledáčku FBI, která ho v prosinci loňského roku umístila na seznam nejhledanějších teroristů.

Poté proběhne společná řízená diskuse.

5. V posledním úkolu učitel předá žákům informaci o útocích teroristů na školy.

Výzkum univerzity v Marylandu analyzoval data z Globální teroristické databáze a zpráv v médiích. Zpráva zahrnuje útoky proti školám, učitelům, strážným hlídajícím školní pozemky, ale také útoky proti univerzitním profesorům, školnímu personálu a školním autobusům.

Výsledek zprávy je šokující – mezi lety 1970 a 2013 došlo napříč 111 zeměmi k více než 3400 teroristickým útokům zaměřeným na školní instituce. Většina z těchto útoků (70 %) se obešla bez obětí na životech – často šlo o napadení neobsazených školních a univerzitních budov, které mělo především zastrašit občany.

Země s nejčastějšími teroristickými útoky na školy je jednoznačně Pákistán, kde došlo v tomto období k celkem 753 napadením a 96 % z nich se stalo mezi lety 2004 a 2013. V Nigérii již od roku 2008 napadá školní instituce nechvalně známá radikální skupina Boko Haram – nejčastěji napadají vzdělávací zařízení, využívají bombové útoky stejně jako ozbrojené útoky a ve 12 % případů berou rukojmí. Studie však dokazuje, že k útokům zdaleka nedochází jen v tzv. rozvojových zemích. K řadě incidentů došlo také v USA v sedmdesátých letech v souvislosti s válkou ve Vietnamu.

Zdroj: <http://www.securitymagazin.cz/zpravy/utoky-teroristu-na-skoly-se-stupnuji-1404044366.html>

Práce bude pokračovat ve skupinách. Představte si modelovou situaci, že 3 ozbrojení teroristé napadli školu a jako rukojmí drží v jedné třídě 30 žáků s jejich pedagogem.

- a) Jak byste situaci řešili? Vyjednávali byste? Kdyby vyjednávání selhalo, poslali byste do školy ozbrojenou jednotku?
- b) Z jakého důvodu jsou cílem útoků školy, děti?
- c) Jaké pocity asi prožívají rukojmí – děti, jejich rodiče, rukojmí – učitel, vyjednávač, velitel zásahu?
- d) Jak by se měli žáci a učitelé zachovat při takovém útoků – navrhněte hlavní body takového nácviku – cvičení při útoku na školu.

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

REFLEXE:

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse, samotného videa či přečtení textu.

Zpracovala: Mgr. Jana Třetinová